

Atbalsta pasākumi Covid-19 skartajiem uzņēmumiem Latvijā

Eva Berlaus, "Sorainen" Latvijas biroja vadošā partnere, zvērināta advokāte

Turpinoties Covid-19 ierobežojumiem, valdība ir lēmusi par atbalsta pasākumiem Covid-19 skartajiem uzņēmumiem.

Raksta līdzautore: Lūcija Strauta, "Sorainen".

Apgrozāmo līdzekļu plūsmas kompensācija

Šo atbalstu varēs saņemt Valsts ieņēmumu dienestā (VID) reģistrētie nodokļu maksātāji, sīkās (mikro), mazās un vidējās saimnieciskās darbības veicēji, kā arī lielle saimnieciskās darbības veicēji.

Apgrozāmo līdzekļu subsīdija komersantiem būs pieejama 30% apmērā no uzņēmuma bruto darba algas kopsummas, par kuru nomaksāti darba algas nodokļi 2020. gada augustā, septembrī un oktobrī, bet ne vairāk kā 50 000 eiro par atbalsta periodu, ne vairāk kā 800 000 eiro saistītai personu grupai, bet zivrupniecības uzņēmumiem – ne vairāk kā 120 000 eiro saistītai personu grupai.

Lai saņemtu krīzes grantu programmas pieejamo atbalstu, uzņēmumam būs jāiesniedz iesniegums VID elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS) vai portālā Latvija.lv. Atbalstu varēs saņemt vienreiz līdz 2021. gada 15. janvārim par visu atbalsta periodu.

Lai pieteiktos granta saņemšanai, uzņēmumam jāapliecina, ka:

- atbalsta periodā tā apgrozījuma kritums ir vismaz par 20%, salīdzinot ar vidējo apgrozījumu šā gada augusta, septembra, oktobra mēnešos kopā;
- atbalsts tiks izlietots apgrozāmo līdzekļu plūsmas krituma kompensēšanai līdz 2021. gada 31. martam.

Atbalstu nevarēs saņemt, ja:

- uzņēmums strādā lauksaimniecības produktu primārās ražošanas nozarē;
- ja uzņēmumam būs aktuāls nodokļu parāds virs 1000 eiro;
- ja uzņēmuma VID administrēto nodokļu vidējais mēneša aprēķins ir mazāks nekā 200 eiro iepriekšējo sešu mēnešu periodā pirms ārkārtējās situācijas izsludināšanas.

Altum krīzes sindicētie aizdevumi investīciju projektu īstenošanai

Sindicētos aizdevumus valsts attīstības finanšu institūcijā "Altum" varēs saņemt Latvijā reģistrēti lielie komersanti. Aizdevumus varēs saņemt arī vidējie komersanti ilgspējīgu projektu īstenošanai.

Komersants varēs saņemt aizdevumu līdz 15 milj. eiro apmērā. "Altum" daļas aizdevums nevarēs pārsniegt 50% no sindicētā aizdevuma.

Aizdevums nevarēs pārsniegt trīs gadus apgrozāmo līdzekļu aizdevumiem, kur pieļaujamās izmaksas tiek rēķinātas pamatojoties uz paredzamajām algu izmaksām, ko rada sākotnējā ieguldījuma rezultātā radītās darbvietas. Aizdevuma termiņu noteiks, ņemot vērā nozares specifiku u. c. aspektus. Atbalsts būs pieejams līdz 2021. gada 31. decembrim.

Atbalsts aizdevumiem un to procentu likmju subsīdijām nebūs attiecināms uz lauksaimniecības, kā arī zvejniecības un akvakultūras nozaru saimnieciskās darbības veicējiem, kā arī tādām nozarēm kā tabakas ražošana, azartspēles u. tml.

Atbalsta mehānisms Covid-19 izplatību ierobežojošo pasākumu ietekmētajiem nodokļu maksātājiem

Atbalstam varēs pieteikties gan juridiskas personas, gan fiziskas personas, kuru darbība cietusi pandēmijas izplatībai noteikto ierobežojumu rezultātā. Atbalsts paredzēts tiem, kuru pamatdarbības NACE klasifikatoru kods iekļauts Ministru kabineta lēmuma pielikumā, tai skaitā kultūras nozarē strādājošajiem.

Pašnodarbinātas personas, kas strādā vispārējā nodokļu maksāšanas režīmā, autoratlīdzības saņēmēji, kuri nav reģistrējušies kā saimnieciskās darbības veicēji, un individuālie komersanti, kuru saimnieciskā darbība noteikto ierobežojumu rezultātā ir pārtraukta vai kuru ieņēmumi no saimnieciskās darbības ir kritušies par vismaz 20%, salīdzinot ar šā gada augusta, septembra un oktobra mēnešiem, varēs saņemt atbalstu 75% apmērā no vidējiem ieņēmumiem no saimnieciskās darbības vai autoratlīdzības šā gada 3. ceturksnī, bet ne vairāk kā 1000 eiro.

Pašnodarbinātas personas, kas ir mikrouzņēmuma nodokļa (MUN) maksātāji, varēs saņemt 50% no mēneša vidējiem ieņēmumiem par šā gada 3. ceturksni. Patentmaksas maksātāji varēs saņemt atbalstu 330 eiro apmērā.

Lai pieteiktos atbalstam, uzņēmumiem un pašnodarbinātajiem jāvērtē VID, aizpildot atbalsta pieteikšanai prasīto informāciju EDS. Atbalsta pasākumu termiņš noteikts no šā gada 9. novembra līdz 31. decembrim.

Atbalstu nevarēs saņemt, ja nodokļu parāds pieteikuma iesniegšanas dienā būs lielāks par 1000 eiro.

Dīkstāves pabalsti Covid-19 skarto nozaru uzņēmumu darbiniekiem

Darbinieki, kuri strādā Covid-19 skarto nozaru uzņēmumos, varēs pieteikties dīkstāves pabalstam. Dīkstāves pabalsta apmērs būs ne mazāks kā 330 eiro un ne lielāks kā 1000 eiro mēnesī. Papildus dīkstāves pabalstam darbinieks varēs saņemt piemaksu 50 eiro apmērā par katru apgādībā esošu bērnu vecumā līdz 24 gadiem.

Noteikumi paredz, ka atbalsts dīkstāvē esošu darbinieka atlīdzības kompensēšanai tiks izmaksāts darbiniekam 70% apmērā no deklarētās mēneša vidējās bruto darba samaksas no šā gada 1. augusta līdz 30. oktobrim vai no to deklarēto mēnešu vidējo bruto darba samaksas pēc 1. augusta, kuros darbinieks faktiski strādājis. MUN maksātāja darbiniekam dīkstāves pabalsts būs 50% apmērā no mēneša vidējās bruto darba samaksas mikrouzņēmumā par 2020. gada 3. ceturksni.

Lai pieteiktos dīkstāves atbalstam, darba devējam VID EDS būs jāiesniedz iesniegums. Atbalsta pasākumi tiks piemēroti no ārkārtējās situācijas pirmās dienas, 9. novembra, līdz šā gada 31. decembrim.

Dīkstāves pabalstu nepiešķirs, ja:

- darba devējam būs nodokļu parāds,
- ja darba devējs ir maksātnespējīgs,
- ja darba devējs vai tā valdes locekļi ir sodīti.

Darba algu subsīdijas

Atbalstam var pieteikties Covid-19 skartie uzņēmumi nepilnu darba laiku strādājošo darba algu subsīdijai. Valsts atbalsts darba devējam plānots 50% apmērā no deklarētās mēneša vidējās bruto darba samaksas, bet ne vairāk kā 500 eiro apmērā par kalendāra mēnesi par darbinieku.

Vienlaikus darba devējam būs pienākums izmaksāt darbiniekam starpību starp saņemtā atbalsta apmēru un darba samaksas apmēru, lai darbinieks saņemtu 100% atlīdzību.

Atbalstam darba algu subsīdijai var pieteikties VID EDS. Piesakoties jāiesniedz pamatojums par apgrozījuma kritumu, kā arī apliecinājums, ka bez valsts atbalsta algu subsīdijām ar darbinieku tiktu pārtrauktas darba attiecības. Atbalsta pasākumi tiks piemēroti no ārkārtējās situācijas pirmās dienas, 9. novembra, līdz šā gada 31. decembrim.

Atbalstu nevarēs saņemt, ja darba devējam būs nodokļu parāds, tas būs maksātnespējīgs vai ja darba devējs vai tā valdes locekļi ir sodīti.

Valsts apmaksātas slimības lapas darbiniekiem ar elpceļu saslimšanu

Lai palīdzētu uzņēmējiem, kuru darbinieki slimo vai darba kolektīvs ir spiests doties karantīnā Covid-19 izraisītās slimības dēļ, Covid-19 krīzes laikā valsts apmaksās slimības lapas pirmās trīs dienas darbiniekiem ar elpceļu saslimšanu un karantīnā esošajiem.

No šā gada 16. novembra līdz 2021. gada 30. jūnijam personai, kurai izsniegta darbnespējas lapa B saistībā ar Covid-19 saslimšanu vai atrašanos karantīnā, minētajā periodā slimības pabalstu izmaksā par laiku no darbnespējas pirmās dienās. Šādi noteikumi piemērojami arī personām, kurām darbnespēja lapa izsniegta saistībā ar elpošanas sistēmas saslimšanu. Savukārt personai par darbnespējas lapu A slimības naudu par pārejošu darbnespēju līdz 10. darbnespējas dienai izmaksā darba devējs.